

Билатерални односи са Републиком Грчком традиционално су добри, оценила је државни секретар Министарства спољних послова др Снежана Јанковић у разговору за априлски број магазина CoRD који, на енглеском језику, можете преузети [овде](#).

ИНТЕРВЈУ

СНЕЖАНА ЈАНКОВИЋ, државни секретар у Министарству спољних послова

ПРИЈАТЕЉСТВО ВЕЋЕ ОД ДИПЛОМАТИЈЕ

Односи са Грчком су традиционално добри и пријатељски. Поред посете заменика премијера и министра спољних послова, током последњих годину и по дана размењене су посете на нивоу председника државе и премијера, а и први потпредседник владе Србије је посетио Грчку. Ове године предстоји и одржавање заједничке седнице Влада Србије и Грчке

Желим да нагласим да изузетно ценимо принципијелан став Грчке по питању очувања територијалног интегритета и суверенитета Србије, и надамо се да ће се он и даље наставити

Судбина је хтела да је у време одржавања прве међувладине конференције, којом су званично отпочели приступни преговори Србије и Европске уније, Грчка председавала Европском унијом. Ова земља, која је традиционално велики пријатељ Србије, увек је пружала безусловну подршку Србији на њеном путу европских интеграција, тако да грчко председавање носи са собом позитивну симболику. Билатерални односи Грчке и Србије засновани су на чврстим основама које су успостављене историјским везама две суседне земље које су се вековима заједнички бориле и доживеле слична искуства и судбину. Чврсту и пријатељску сарадњу две земље можда најбоље потврђује чињеница да је, током

састанка председника владе Србије, Ивице Дацица, и председника владе Грчке, Адониса Самараса, у септембру 2013, договорено да се у другој половини 2014. године одржи заједнички састанак влада Србије и Грчке, као и да такви састанци постану редовни и да се наизменично одржавају у овим два земљама.

Током недавне посете Србији потпредседника владе и министра спољних послова Грчке Евангелоса Венизелоса, потврђени су блиски односи две земље. Где видите простор за јачање сарадње Грчке и Србије?

Односи између Србије и Грчке су веома развијени, али још увек постоји простор за њихово даље јачање. Очекујемо да у наредном периоду дође до даљег јачања сарадње у области евро интеграција. Посебно бих истакла заинтересованост Србије за интензивирањем економске сарадње са Грчком путем јачања трговинске размене и привлачења потенцијалних грчких инвеститора. Постоји простор и за унапређење научне и културне сарадње.

Грчка ће председавати Саветом министара ЕУ током наредних пет месеци и господин Венизелос је Србији понудио подршку Грчке у приступању ЕУ. Да ли је то потврђено опипљивим видовима сарадње?

Грчка је од самог почетка подржавала Србију у процесу евро интеграција. Ова подршка је постала конкретнија 2010. године, када је потписан Меморандум о разумевању између два Министарства спољних послова ради убрзања процеса евро интеграција Србије, на основу којег је већ одржано неколико рунди консултација.

Са потпредседником владе и министром иностраних послова Венизелосом смо разговарали о потреби даљег интензивирања сарадње кроз пружање техничке помоћи у оквиру евро интеграција, у чему Грчка има велико искуство. Морам да изразим посебно задовољство што је прва Међувладина конференција којом су формално отпочели преговори о чланству Србије у ЕУ одржана управо за време грчког председавања ЕУ. Високо ценимо иницијативу Грчке за одржавање министарске конференције ЕУ-Западни Балкан у Солуну током њеног председавања у мају месецу, чиме би била потврђена политика проширења ЕУ и Солунска агенда из 2003. године.

Дипломатски односи између Србије и Грчке су формално успостављени још 1880. године. Како бисте данас оценили те односе?

- Односи са Грчком су традиционално добри и пријатељски. Политички дијалог је интензиван на свим нивоима, о чему говори и велики број посета у оба правца. Поред посете грчког потпредседника владе и министра иностраних послова само у последњих годину и по дана разменили смо посете председника а први потпредседник владе Р. Србије је посетио Грчку. Такође у овој години очекујемо одржавање заједничке седнице двеју влада. Желим да нагласим да изузетно ценимо принципијелан став Грчке по питању очувања територијалног интегритета и суверенитета Србије и очекујемо да ће се он и даље наставити, као што Грчка подржава Р. Србију у остваривању најважнијег спољнополитичког циља – пуноправног чланства у ЕУ.

У којим областима је билатерална сарадња између Србије и Грчке најдинамичнија?

- Сарадња са Грчком је веома развијена у многим областима. Грчке фирме су међу највећим инвеститорима у Србији и присутне су области банкарства, енергетике, некретнина, угоститељству као и у другим областима. И поред економске кризе економска сарадња се константо успешно развија. Грчка је присутна у Србији преко пројеката Грчког плана за економску обнову Балкана –ХиПЕРБ, који се и даље реализује, али са одређеним модификацијама. С оптимизмом гледамо на предстојећи период када се очекује поправљање економске ситуације у обе земље, чиме би се отвориле нове могућности.

Туризам представља још једну област у којој постоји простор за јачање сарадње. Сматрамо да Србија може и треба да буде присутна преко своје туристичке понуде на грчком тржишту.

Сарадња у области одбране је добра, развијена и разноврсна, посебно када се ради о усавршавању и едукацији кадрова. До сада је око 80 официра Војске Србије студирало у Грчкој, а испитују се и могућности заједничког учешћа у мултинационалним операцијама, као и унапређење сарадње између центара за мировне операције.

И у области културе постоје видни резултати, попут обнове Куле Небојша, меморијалног центра Риги од Фере. Грчка води рачуна о заштити културних и историјских споменика који се налазе на њеној територији (манастир Хиландар, Српске куће, маузолеј и споменици на острвима Видо и Крф као и гробље Зејтинлик у Солуну), док се на територији Србије налази грчко гробље у Пироту. Поред наведеног, постоје и редовне комуникације на сајмовима књига, туризма и у другим приликама, као и преко низа културних и других манифестација.

Везе двеју земаља остварују се и још више на локалном нивоу кроз братимљење општина, економску сарадњу, размену искустава и друго.

Да ли се најновија криза у Грчкој на било који начин одразила на сарадњу са Србијом у различитим областима?

- Као што се види из одговора на ваше претходно постављено питање, криза у Грчкој се није значајније одразила на сарадњу са Србијом. У појединим областима је чак и интензивнија него пре кризе. Економска криза није значајније утицала ни на присуство грчког бизниса на српском тржишту. Све важније фирме су и даље у Србији и нормално послују, тако да се обим трговинске размене увећао за око 10 одсто у односу на претходну годину. Само се обим директних улагања из Грчке смањио последњих година, али стиче се утисак да је то, пре свега, део глобалног тренда а не локалног карактера.

Да ли ће Србија и Грчка заједно обележити стогодишњицу почетка Првог светског рата ове године односно Солунског фронта 2016. године?

- Израда програма обележавања почетка Првог светског рата је у завршној фази.

Планира се да се у оквиру овог јубилеја, у сарадњи са Грчком, посебно обележе историјски догађаји који повезују две земље као што је Солунски фронт.

Велики број студената из Грчке студира у Србији, посебно медицину. На који још начин сарађују Србија и Грчка у области науке и образовања?

- У претходном периоду посебно важне су биле стипендије за додипломце и постдипломце, а образовање је било значајно за обе стране као и летњи курсеви српског, грчког и старогрчког језика. Универзитет у Београду блиско сарађује са Националним и Каподистријским универзитетом у Атини и Аристотеловим универзитетом у Солуну. Сарадња се одвија и у оквиру регионалних академских удружења као што је Црноморска универзитетска мрежа.

Када се ради о научно-техничкој сарадњи са Грчком, постоји велико интересовање научних радника из обе земље. Научно-техничка сарадња се остварује под окриљем пројеката ЕУ и очекује се њено настављање у оквиру програма за науку и иновације „Хоризонт 2020“.

Када су у питању грађани српског порекла који живе у Грчкој, да ли МСП одржава комуникацију са њима и на који начин?

- Комуникације са српском дијаспором у Грчкој су редовне и одвијају се на више нивоа. Постоје скоро дневни контакти између нашег министарства и српске заједнице, првенствено преко наше амбасаде у Атини и генералног конзулата у Солуну, али и преко посета представника Канцеларије за сарадњу са дијаспором и Србима у региону и других институција. Српска дијаспора је добро организована у Грчкој и интегрисана у грчко друштво.

Рачуна се да има око седам хиљада српских грађана у Грчкој. Већина живи у Атини, Солуну и околини, као и на Криту и Пелопонезу. Наши грађани најчешће раде у угоститељству, пољопривреди и грађевинарству. У Грчкој живи и један број наших спортиста и спортских радника као и студената.